

TE REO MĀORI

Ngā Āhuatanga o te Ākonga
Maringi noai ana ngā kupu. Ka whakaputia pātai noa, pātai hāngai tonu. Ka whakaputia kōrero noa ki ōna hoa. Ka mōhio he wā anō ki te kōrero ki tētahi, he wā anō ki te whakarongo. He mōhio ki te tuhi [me te tika o te tuhi] i ētahi whakaaro e rua, neke atu i roto i te rerenga kotahi. He mārama āna tuhinga.

ā-Waha**ā-Tā****ā-Tinana**

Āheinga Reo Ka tutuki te whānuitanga o ngā āheinga reo i roto i te wairua ngahau me te hiahia ki te whakawhitihiti whakaaro.

- Ka whakawhitihiti kōrero, ka whakaraupapa kōrero i te whakatutuki kaupapa.
- Ka mārama iki ngā reo ā-puta e pā ana ki ētahi kaupapa motuhake.
- Ka whakaputia i ōna whakaaro me ngā whakaaro ētahi atu i tuhinga me āna tānga.
- Ka tautohu, ka tā i ngā āhuatanga ake o ētahi momo reo tuhi me ngā reo ataata.
- Ka aro atu ki te pūtake o te tuhinga me te kaiapanu.

Puna Reo Ka tipu haere tonu te puna kupu me ōna āhuatanga katoa.

- Ka māia, ka tika anō tana whakamahi i ētahi kupu honohono, kupu mahi, kupu īhua, rerenga kōrero hoki e kawe ana i ngā kare ā-roto.
- Ka tika te tātaki kupu hou, i runga i tana mōhio ki te hono i te pū ki te ora tika.

Rautaki Reo Ka whakamahi rautaki reo, ā, ka taea te whakamārama ngā huarahi kua whāia hei whakatutuki i tāna i whakaputia ai, i rongo ai.

- Ka kōrero kia whānui ake, kia mārama ake, kia hōhōnui ake ngā whakaaro.
- Ka whakamahi rautaki rapu māramatanga mō ngā tuhinga me ngā reo ataata e tauhou ana ki ia.
- Ka pānui wāhangū i ētahi wā.
- Ka whakarite mahere hei whakatako whakaaro.
- Ka mārama haere ki te īhua o te kōwae me te hua o te whakamahi tohu tuhuhu i roto i ngā tuhinga.
- Ka whakamārama taunga, ahunga hoki o ngā wāhi matua o te kura, te tāone me te rohe.
- Ka whakamārama tirohangā.
- Ka mārama ki te whaitakenga o te otinga o tētahi rapanga.
- Ka neke, ka whakaata, ka huri, ka whakarahi i ngā īhua alu-2, ka tuhi, ka whakamārama hoki i ēnei panoni.

PĀNGARAU

Te Reo Matatini o te Pāngarau

Ka whakawhitihiti whakaaro, ka āta wānanga te ākonga i īna mahi pāngarau, mā te kupu (ā-waha, ā-tuhī), mā te tuhi, me ngā momo whakahuahanga e hāngai ana. He mea nui tēnei hei tautoko i te whakatutukitanga o ngā whāinga paetae e whā ake nei, e pakari anō ai te whakaaro arorau, te whakaaro arohaehae, te whakaaro whaitake me te auahatanga o te ākonga e hāngai ana ki tēnei taumata.

Te Whakamahinga o te Pāngarau

Ka mōhio te ākonga, ka torotoro hoki i a ngā whakamahinga o te pāngarau e hāngai ana ki tōna ake ao. Me kākahu anō ngā whāinga paetae ki ngā momo horopaki e taunga ana te ākonga.

Te Tau me te Taurangi**Te Ine me te Āhuahanga****Te Tauanga****Te Mātauranga Tau**

- Ka mōhio ki ngā tauotia 0-1000:
 - te whakaingoa i ngā tohutau;
 - ngā ruapapa tauranga whakamua, whakamuri hoki;
 - ngā tikanga uara tū;
 - te maha o ngā tahi, ngā tekau, me ngā rau kei roto i tētahi tau;
 - te rahi me te hanga o tētahi tau;
 - ngā tikanga o te taurua me te taukehe.
- Ka mōhio ki ngā rearua tae atu ki te 20, me ngā haurua e whai pāngā ana.
- Ka mōhio ki ngā hautau, pērā i ngā haurua, ngā hauritoru, ngā hauhākā, ngā haurimua me ngā hauhākau:
 - te tuhi i ngā tohu hautau;
 - te tikanga o te taurunga me te tauraro o tētahi hautau;
 - te raupapa hauau māmā me ngā hauau e ōrite ana i te tauraro.
- Ka mōhio ki te rahi o ngā waeine arō whānui māmā.
- Ka mārama ki te whaitakenga o tētahi inenga.
- Ka tauhoo, ka matapea, ka whakamātau i ngā putanga o tētahi pūhunga tūponotanga whaitake:
 - ka mārama mēnā he ōrite, he rerekē, he rangi rau rānei te tūponotanga o tētahi putanga.

Te Wāhi me te Ahunga

- Ka hanga, ka whakamahi mahere māmā:
 - ka whakaua taunga;
 - ka whakaua ahunga;
 - ka whakamārama huarahi;
 - ka whakamārama tirohangā.
- Ka whakamārama taunga, ahunga hoki o ngā wāhi matua o te kura, te tāone me te rohe.
- Ka mārama ki te whaitakenga o te otinga o tētahi rapanga.
- Ka neke, ka whakaata, ka huri, ka whakarahi i ngā īhua alu-2, ka tuhi, ka whakamārama hoki i ēnei panoni.

Te Taurira me te Pāngarau

- Ka mārama ki te tikanga he mahia ngā wāwhitanga o tētahi tau.
- Ka hanga, ka whakarao tauira raupapa, ka whakamārama hoki i te ture mō te whakaraoa.

HAUORA

Kia kōtuituia ēnei āhuatanga ki ngā whenua katoa.

TE WAIRUA**NGĀ TIKANGA****TE REO****NGĀ UARA ME NGĀ WAIARO****Waiora****Koiri****Taiao****Tangata****Kai****Akoranga Koiri****Hononga ki a Ranginui rāua ko Papatūānuku****Whanaungatanga****Te Ao Tūroa****Te Tūhuratanga Tauanga****Te Ahupūngao****Ō Kawekawē****Te Rauropi****Te Tōpana me te Nekenga****Ngā Āhuatanga me ngā Panoni Matū****Te Ngaru me te Ngotangota****Te Taiāo****Te Whakamahi Pūmatū****Te Papatūānuku****Te Rāupōri****Te Tōpana me te Nekenga****Te Ngaru me te Ngotangota****Te Taiāo****Te Whakamahi Pūmatū****Te Papatūānuku****Te Rāupōri****Te Tōpana me te Nekenga****Te Ngaru me te Ngotangota****Te Taiāo****Te Whakamahi Pūmatū****Te Papatūānuku****Te Rāupōri****Te Tōpana me te Nekenga****Te Ngaru me te Ngotangota****Te Taiāo****Te Whakamahi Pūmatū****Te Papatūānuku****Te Rāupōri****Te Tōpana me te Nekenga****Te Ngaru me te Ngotangota****Te Taiāo****Te Whakamahi Pūmatū****Te Papatūānuku****Te Rāupōri****Te Tōpana me te Nekenga****Te Ngaru me te Ngotangota****Te Taiāo****Te Whakamahi Pūmatū****Te Papatūānuku****Te Rāupōri****Te Tōpana me te Nekenga****Te Ngaru me te Ngotangota****Te Taiāo****Te Whakamahi Pūmatū****Te Papatūānuku****Te Rāupōri****Te Tōpana me te Nekenga****Te Ngaru me te Ngotangota****Te Taiāo****Te Whakamahi Pūmatū****Te Papatūānuku****Te Rāupōri****Te Tōpana me te Nekenga****Te Ngaru me te Ngotangota****Te Taiāo****Te Whakamahi Pūmatū****Te Papatūānuku****Te Rāupōri****Te Tōpana me te Nekenga****Te Ngaru me te Ngotangota****Te Taiāo****Te Whakamahi Pūmatū****Te Papatūānuku****Te Rāupōri****Te Tōpana me te Nekenga****Te Ngaru me te Ngotangota****Te Taiāo****Te Whakamahi Pūmatū****Te Papatūānuku****Te Rāupōri****Te Tōpana me te Nekenga****Te Ngaru me te Ngotangota****Te Taiāo****Te Whakamahi Pūmatū****Te Papatūānuku****Te Rāupōri****Te Tōpana me te Nekenga****Te Ngaru me te Ngotangota****Te Taiāo****Te Whakamahi Pūmatū****Te Papatūānuku****Te Rāupōri****Te Tōpana me te Nekenga****Te Ngaru me te Ngotangota****Te Taiāo****Te Whakamahi Pūmatū****Te Papatūānuku****Te Rāupōri****Te Tōpana me te Nekenga****Te Ngaru me te Ngotangota****Te Taiāo****Te Whakamahi Pūmatū****Te Papatūānuku****Te Rāupōri**